

quis e obonatus de crimine amodo no pot accusare nec suu nec eoneum
 accusatorem. vt. vi. q. i. qui crimen. nisi suam vel suoz inuiriā p se q
 Julii. sepe fit. nā qnqz aliter fit ex de tur. iij. q. vi. omnibz.
 resti. spol. item cu quis. C. de conac. inē virum r vx. si maritus.
 possit tñ illud intelligi cu crimē i modū excepcois obicit vel directe
 fuit ppositū sed nō accepta pagina miscripcois. vt. C. de fals. satis.

Prius nota si due sunt que r
 stiones principa
 les r sūt ambe ci
 uiles que pū p
 ponitur pū e tē
 mimanda licz sūt
 inaequales dūmo
 to se nō cōstigant
 vt ex de ord. cog.
 cū dilectus. ff. de
 iud. qui pōr. si sūt
 criminales r ineq
 les maior pponit
 h si altera e crimi
 nalis r alēa ciuilis
 de criminali pū a
 gitur. si vero non
 sūt a mbe pūcipa
 les. si vna indicēs
 alteri. de incidenti
 prius cognoscitur
 Incidit aut qnqz
 criminalis emima
 li qnqz ciuilis ci
 uili qnqz ciuilis
 crimina qnqz cri
 mialis ciuili. Crim
 inalis incidit cri
 minali vt si accus
 santi de adulterio
 obicio lenociniuz
 et pone aliud ex
 emplū in hac le
 ge pū. ciuilis ci
 uili vt si petenti
 hereditatē obicit
 qstio status. cri
 minalis ciuili vt si
 agētū p aliqd in
 strumentum obici
 tur excipiendo qō
 de falsitate ciuilis
 criminali vt si ac
 culanti obicitur q
 stio status.

Ris cāe qz si
 psequis iuri
 ā tuā bñ potes
 als n. h nō placz
 qre em dicētur q
 ex euetu cāe possz
 nā etiā si esset cō
 tēnat bñ admitt
 teretur ad accusā
 cōem volens pfe
 qui iniuriam suaz
 vt. ff. de acē. qui
 iudicō. multo ma
 gis ergo si fuerit
 absolutus licz nō
 psequitur iniuria m
 suā. vt aliter si o
 tēnatus es nō per
 mittitur tibi. si ab
 solucōis bñ pmitti
 tur. h scdm h ob
 stat. ff. de pub. iu

dicis is qui. vbi dicit q inchoatas adōes bñ pōt pfi cē vt. s. e. negan
 da. ij. sed die inchoatas oē alios nō oē accusatōrē. vel pone casum si
 cepit te aliquis accusare qz libi eius seruum subripisti tali die. tu ob
 icis ei qz ille suū illū interfecerit anteroi die et tūc ex euetu cause pa
Si de hereditate. in seruū. aliter. em tebit an possit accusare te.
 punitur seruus aliter liber vt. xxij. q. v. qui cōpulsus.

eorū ofessione. qui crimibz implican
 tur nisi pū se pbauerint innocētes
 quia piculosa est et admitti non de
 bet rei adūsus quencūqz confessio.
Ihoc aut intelligēdū est in pari
 vel i miori emie. Ceterū si de maiori
 emie eū accusare voluerit veluti si
 accusatus de fornicacōe vel piurio
 vel homicidio vel simonia vel alio q
 libet huiusmodi crimine accusato
 rem suum impetere voluerit hijs au
 toritatibus nō p̄hibetur. Aliqñ
 enim criminalis questio p̄iudicat ci
 uili. aliqñ criminalis criminali. Vñ
 in. iij. libro codicis titulo de ordine

Quidiciorum legitur.
 Julii questione intermissa se
 pe fit vt prius de crimine iudicetur
 quod vtpote maius merito miori
 p̄fertur. Itē libro. ix. lege p̄ma.

Prius est vt criminibz que ti
 bi ut grauioza ab aduersario
 tuo obiciuntur cedis atqz vulnerum
 respōdeas. et tūc ex euetu cause iū
 dex extimabit an tibi pmittendū sit
 eūde accusare tameti pōr m̄scpti
 onē deposuisti aliqñ ciuilis preiudi
 cat ciuili. aliqñ ciuilis criminali. Si
 cut em in. vij. libro codicis titulo de
 ordine cognicōnū legitur. Si de
 hereditate et libertate otrouisa est.
 prius debet agi cā libertatis. Item.
 Si crimē aliqd inferat ei qui in ge
 nuus esse dī liberalis cā suo ordine
 an debet agi ognicōnē suam p̄stite
 p̄bente. Qm si delictū p̄batū fuerit
 an sciri necē est vtrū ut in liberū et
 ingenuū an vt in seruū constitui

Oportz. Item.
 Vi ofitetur se pati otrouisiam
 status. frustra postulat dari sibi po
 testatē accusandi eū qui se suum do
 minū esse fateatur. Causa vero li
 berali termiata si seru9 pnūciatus
 fuerit dñm suum accusacō nō poterit

Codice li. ix. titulo primo.
 I qz ex familiaribz vel su9 cu

Causa. vba sūt ḡtiani. **S**i quis. C. qz accu. nō pos. l. penul. et
 Ex familiaribz. id est nutritiis. et sic intellige si ac
 culat dñm de crimine p̄pter qd infamari vel interfici vel preferibi pōt
 ff. de bo. lib. in seruiturē. oē. h illud intelligit eū de mioribz criminibus
 accusabat et iteo nō sic punitur. h s̄ penit9 otriu est i familiaribz epi
 vt ex de accusa. nulli. h s̄ iteo est qz religiosos viros tñ debet eps ha
 bere in familia vt
 ij. q. vij. cū pasto
 ris.

Fortunas. id est bona.
 Similiter. hoc est vbi. g. r. lex. si
 liberti.

Accusatores. qd h dī. verū e de
 libertis puatorum
 secus est de libris
 ecclie. nam tales i
 vocātur in fuitu
 tē ut. xij. q. iij. epi
 qui mācipiū. et. c.
 octaua dilectio.

Questio prima
 E prima
 de prima
 questione
 non est dubium
 scilicet quod excō
 municatus non p̄t
 aliquem accusare
 sed transfert se. h
 ad qōnem illaz an
 excōnicatus post
 absolucōez possit
 aliquem accusare
 fm. h. excōicat9 e
 tiam post absolu
 cōz nō admittitur
 ad actus legitimos
 ar. xlvi. bi. accusa
 tores. Item qz ne
 mo est excōicad9
 nisi p̄pter otuma
 ciā. xi. q. iij. nemo
 r. c. certū. p̄trea
 inobediētia ḡuil
 simū crimē est. v.
 iij. q. i. sciendum.
 et qui semel fuit
 criminofus repel
 lit. vi. q. i. qz crimi
 xxv. di. c. vi. Itē
 in vtrū de statuto
 puniebatur otūa
 cia capite. xi. q. iij.
 ablit. ergo hodie
 repellit a p̄moco
 ne. l. iij. bi. multos
 Itē ḡuissima e po
 na otūacie. xxij.
 q. iij. corripitur
 ergo grauissimuz
 p̄cim. xxij. q. i.
 nō afferam9. p̄mo
 est crimē p̄colari
 e inobediētia. vt
 viij. q. i. sciendum.
 ergo maxima pe
 na puniēdū. xxij.
 q. i. non affera
 m9. h s̄ nō creco
 quia ab solucōe tol
 lit qd inducit ex

iuslibz dom9. cuiuscūqz emis delatō
 atz accusator emerfēt eius extiacō
 nē caput atz fortunas petitur9 cu
 ius familiaritate vel dominio ihesēt
 vel an exhibicōnē testiū ate exami
 nacōem iudicij in ipa expositione c
 minimum atqz accusacōnis exordio
 vltore gladio feriat. vocem enim
 funesta intercidi oportet potius q̄
 audiri. maiestatis aut crimen exci
 pimus. Similiter si liberti accu
 satores manumissorum heredum ve
 eorum esse p̄sumserint. eodem quo
 serui supplicō tenebūt luituri penas
 ante phibite delationis exordium.

Incipit causa quarta.

Vidā in excōi
 catione ofstitut9
 episcopus accu
 sare disponit ad
 olefcētem infra
 quartūdecimuz
 etatis sue annū
 ad assercōnem sue cause adducit p
 hibitus ab accusatione adolescen
 tem accusatorem et se testem facit.
 Adolescens p̄sona accusatoris et te
 stis gerē cupit. Die statuta ad iu
 diciū electorū iudicium minime eps
 occurrit. a omūione suspenditur tā
 dē renouato iudicō accusator eul
 pabilis in accusacōne inuenitur. de
 mū ad assercōnē p̄rie cause proce
 dit. **I**dic p̄mū q̄ritur an in excon
 mūicacōne ofstitutus aliū accusare
 valeat. **S**ecundo. an infra. xiiij.
 annū in criminali causa testari quis

cōmunicacō. ij. q. iij. s̄. notandum. ex de elec. qz diligenti. Johannes
 autem fauenti. distinguit si est excōicatus pro crimine et contumacia
 tunc repellitur etiam post absolucōem secus si p̄ otumacia tñ. Alij di
 cunt aut crimen p̄ quo est excōicatus infamat. aut nō. et qd dī. qz in
 obediētia morte puniebatur h̄ intellige vbi quis erat p̄uicacōe legis
 vel eū qz non obediuit iudici i hijs q̄ spectāt ad vidicā maleficiorum

excepōis mō velim pbare directe ut ex. e. ti. vniēs. ij. tūc aut ante publicacōne testiu possim eūdem iteā inducē testem si forte primo non habuerit omnia in mēoria vt in auten. e. ti. §. qm̄ vero multi. ff. de qō. repeti. Itē idē testis p̄t redire et errore suū corrigē. ex. de te. sti. cogen. p̄terea. ij. in fi. et. xxxv. q. vi. de parentela. ibi discordasse. Itē si testis aliqd̄ obscure dixit p̄t ab eo etiā post publicacōez quēri interpretatio ut. ff. de testa. hētes. §. i. licz sit ar. oē ex. de pbac. in p̄sentia h̄ibi forte ex causa omisit iudex interrogare testē in fauore religio. nis. Alij exponūt reū testimoniū. i. malū testimoniū et falsū ar. ad h̄ ex. de elec. sup. eo. et. ij. q. i. p̄hibēt. d. h̄ aut nō est tu biū quin i alia cā idē testis possit i duci venio oē eū dem ut ex. d. testi. telium. et. c. fraz. termitatis.

S Testes eo rū. ēca oīa rietatē testiu ple ne distigias ut si vn⁹ testis oīabi. eit sibi exp̄te te. stimonū eius nō valet ut. ij. q. ix. pura. et. xxij. q. v. ij. qd̄ aut. ex. d. ap. pel. sollicitudiez. C. s. libali. cā. cū p̄cū. nisi h̄ fecerit corrigēo se et in orinēti ex. d. testi. co. p̄terea. Itē vi. det. si aliq̄s testis p̄ parte falsus i. ueniat ut tūc in nullo valeat testi monū eius ut. s. di. ix. si ad scriptu ras. §. e. Item qui falso. si vero vn⁹

testis oīdicat pluribz talis oīrietas nō obstat qz testimoniū vnus non iustificat nec oīdenat vt. xxxij. q. ij. admonē. nisi oīdicat pluribz tes tibus cū quibz ip̄e scriptus est in aliquo instrumento vt. ff. quē ad mo dū testa. apiantur. l. i. in fi. Si plures testes pluribz distinguūt q̄bz qz aut oīadicūt testibus ex eadē pte p̄ductis aut ex adūsa pte p̄duc tis. si testibus ex eadē pte p̄ductis oīadicūt nulli⁹ testimoniū tenz ut. ij. q. ix. nichilomī⁹. et vidr h̄ exp̄ssim ex. de pbac. licet. sicut cū diūse scripture ex eadē pte p̄ducūt q̄ sibi oīrariē sūt nulla ex illis valet ut. C. de fi. instru. scripture. ex. de fi. instru. imputari. h̄ si oīadicūt testi bus p̄tis adūse. tūc p̄ualet testimoniū pluriū testimoniō paucorū n̄ illi pauciores meliores sint vel magis verisimilit̄ loquūt. p̄ut h̄ v̄r. h̄ac distindionē nō approbo licet em̄ testes eiusdē p̄tis sibi oīradicāt n̄ dis co q̄ omniū h̄ casu testimonia succūbāt licet ita sit i instrumentis quia instrumenta sua p̄t quis p̄uidere an sibi oīradicāt. vn̄ ip̄utē sibi si oī traria instrumenta exhibz h̄i testibus nescit quibz dicitur sint. dicas ergo qz si testes oīradicāt testibus siue ex eadē siue ex altera pte p̄ductis p̄ mo oīradicabit iudex oīrarietate illā si p̄t vt ex. de testi. cū tu fili. §. de pe. di. i. periculose ex. de. v. sig. nichil obstat. xi. q. ij. ancessor. Item p̄t dici de oīrariis instrumentis vt ex. de ofue. cū dilectus. si sit manife sta oīrarietas. ut. ij. q. ix. nichilomī⁹. xxxv. q. vi. d. pentela. vbi ego testes oīrariē sūt nō possunt oīradicari. semp̄ testimoniū pluriū preua. lebit n̄ ex alia pte tanta sit dignitas vt merito debeat p̄iudicare nu. mero vt ex. e. in n̄a. vel n̄ pauciores verisimiliora loquūt ut h̄. vel nisi p̄ pauciores testes plura p̄uentur q̄ p̄ plures vbi ḡta plures te stes p̄bant me possedisse rem aliquā. p. xl. annos. pauciores te pros. bant eandē rem possedisse p. xl. annos et p̄terea p̄bāt titulū possidē. di tūc dicere valē testimoniū paucorū vt ex. d. pbac. licet. et h̄ v̄a sūt vbi testes de eodē tpe inducī sūt. si vero testes alterius p̄tis inducī tur contra testes alteri⁹ p̄tis. vt si mei testes p̄b assent me contra

xisse cū aliqua in aliquo loco et tu inducēs testes ad pbādū qz ego non fuisset tūc t̄pis in illo loco h̄ possit viteri qz sedis testibus potius esset credendū q̄ p̄mis vt ex. e. ti. ex tenore. et. c. series. ex. d. excep. teniqz. h̄ h̄ non credo. imo credo in tali casu qz si secūdi debent repro bare dicta p̄orū qz et plures debeāt esse testes et longe melioris fa. me. C. de cōstrahen. stipul. optima. h̄ iteo qz magis p̄sumitur subor. naco post publica. tas at test acōnes q̄ ante si autē tes. tes ex oī pte sint pares et in nume ro et in dignitate tūc fert̄ s̄ia pro reo ut ex. d. pbac. ex l̄ris. ex. de fi. in. inter. in fi. io. n̄ in m̄imōio et in cā li berali et p̄ te staz m̄eto et in cōte vt ex. d. sen. et re iud. c. ul. b. si aut neu ter possidz h̄ v̄ter qz petit rem ab a. liquo ex̄neo tūc si testes v̄triusqz p̄ tis sint pares res diuidatur si p̄t ut ex. de p̄ship. affor. te. si est res m̄iui dua p̄t iudex ḡt ficare et dare cui vult ut ex. de pros. chi. c. i. et d. iur. pa tro. c. i. v̄ res for te diuidatur ut. x. vi. q. ij. sol. Si v̄o testes oīdicāt instrum̄to. v̄l con. tradicūt p̄rio in strum̄to aut ex̄ne o. h̄ p̄o sez in quo sūt scripti p̄ualet testes instrum̄to vt ex. de pbac. ter. os. ex. de cond. ap. po. p. tuas. ff. que ad modū testa. ap. ian. l. i. in autē. de fi. instru. §. si v̄o. Si v̄o oīdicāt aliq̄ instrum̄to in quo

an vero notatus quis et reprehensi bilis an locuples vel an egenus sit vt lucri causa quid facile admittat vel an inimicus ei sit aduersus quez testimoniū fert. vel amicus ei sit p̄ quo testimoniū dat. Nam si care at suspicōne testimoniū vel p̄pter p̄ sonā a qua profertur qd̄ honesta sit vel p̄pter causam qz neqz lucri neqz gratie neqz inimicie causa sit ad mittendum est. Item.

L Ege iulia de vi cauet ne hac lege in reū testimoniū dicere liceat qui se ab eo parenteue eius libera uit quie impubēs erunt. quie iudicio publico dampnatus erit. quie ue i viculis custodiaue publica erit qui ve eorū i integrū restitutus nō erit. quie ad bestias vt depugna ret se locauerit. quie obtestimoniūz dicendū vel non dicendū pecuniam accepisse iudicatus vel conuictus fuerit Item. Lege iulia iudicōrum publicorū cauetur ne inuito denun cietur vt testimoniū dicat aduers⁹ focerū vel generū. vitricū. p̄uignū sobrinū. sobrinam. sobrimo. sobrima ue natum eosqz qui in p̄iori gradu

non scripti sunt dixerūt quidam qz semper p̄iudicat vna vox mortue vt in auten. de fi. instru. §. si v̄o col. v. vij. Alij dicūt qz si factum est re motū ab hominū mēoria pot⁹ credit̄ m̄lto q̄ testibus sed si factum ē recens potius credit̄ testibus q̄ m̄lto. tū iteo qz memoria hominum q̄nqz non habet̄ vltra annum vt. ff. de pbac. si arbiter. tū iteo. quia testes cōsueuerūt fidē suam variare ex tractu t̄pis. ff. d. car. etic. l. ij. §. due. et. ff. de dāno m̄fec. qui bona. §. vl. ego credo qz oīa q̄libet in strum̄tū admittūtur testes q̄tūcumqz sit publicū ut ex. de p̄scrip. ad audiētiā. C. de pbac. cū p̄cibz. non tū oīcto qz testimoniū duorū vel triū p̄ualet instrum̄to. nā cū instrum̄tū obtineat v̄icē duorū tes tū et p̄terea tabellio equipolleas vel maior sit vno teste oportet qz admin⁹ p̄ quatuor testes reprobat̄ instrum̄tū ut ex. de fi. instru. cū iohānes fallit tū h̄ in duobz calibz vbi vidr qz cōtra instrum̄tū non admittūtur testes sic oīa inuētariū publice oīctū non admittuntur testes. ut. C. ar. tu. l. ul. et i oīfessōe q̄ sit a muliere i instrum̄to i quo cōfiteatur se recepisse pecuniā. p̄ interce. ff. de. C. ad vell. antique. que dam tū sūt que melius p̄bantur p̄ instrum̄tū q̄ p̄ testes vt s̄ia lata et arbitriū et omissio facta iudicibz. xvij. di. nobilissimus. ex. de offi. dele. cū in iure.

In pari. id est qz tot sūt ex vna pte qz ex altera. vel die impari vt sit vna pars qd̄ plus valet. Ad multitudinē. ar. p̄ paucitate oīra multitudinē. vt. xxi. di. mi. cena. xxi. q. i. obi. ff. de pac. maiorē. nā maior ps est que maior rō. ne nitur vt. xl. di. multi. in fi. §. qz semp̄ p̄ualet testi omīu eorū qz v̄ij. di. nobilissim⁹. et xl. di. c. i. et. xi. q. ij. ablit. et. ff. d. sumist. l. vl. h̄ oīra nō ē querēdū. quis vel qualis dicat h̄ quid dicat vt. x. di. fm. et. ij. q. ix. c. vi. et. ij. q. vij. querit. et. vi. q. ij. placuit. so. sep̄ p̄sumitur p̄ multitudie oīra dignitate n̄ ex altera pte tāta sit dignitas vt mēito possit p̄pondēare ut ex. e. in n̄a. h̄ in electōne etiā p̄iudicat

cause. vel simpliciter id est non obscure. vt. iij. q. ix. puta. sic. s. di. iij. e. rit. xxiii. di. quia epus. nam obscurus testis est suspectus. vt. ff. de iur. fil. no intelligitur. et obscure dictu pro non dicto habetur vt ex de probac. in presentia. ff. de interrog. ac. de etate. ar. de ex de accu. cu dilectus. et obscure scriptu pro no scripto habetur. vt. ff. de hijs que pro non scripto hab. l. ij.

Ex tpe. ergo videtur quod testes sunt interrogandi de tpe / pore ut est. e. ti. cu causam. iij. q. ix. nichilominus. si no est verum vt. ff. de probac. si arbiter. ij. q. vi. libelloz. nisi testes essent suspecti tunc etiam possunt queri de qualitate tps et vestium et quocumque modo possit iudex inuestigare veri- tate ut. C. de ede. is apud que. xxx. q. v. iudicantem vel ex tpe. id est ex mora. q. prius cogitabit qualiter respondeatur vt. l. di. ponderet nam testimoniu re- petinu no valz vt. v. q. v. sed aliud.

Respondent. sponte. no enim de hoc sunt interro- gandi vt dixi. io. sed certe de tpe i quo res di facta bn interrogantur vt est. e. cu cam. h. d. qualitate tps non nisi sint suspecti. bar.

Sepe iudici ei nimis facienda f. def ut. ij. q. vij. pleri- que fama. g. q. p fama aliqd probat. vt. ij. q. v. si mala fama. matri moniu em probat p fama est de pre- lump. illud. et. x. xxij. q. iij. dicat. ar. de. xxxv. q. vi si duo. est de eo qui ogno. osang. vx. sup eo. sed veru est q. il fama p se probat. h. si adest te-

stimoniu vnus cu fama p illud probari pot. ar. extra de probac. sic. C. de re. cred. in bone fidei. et si iudex dubitat de fama querat a vicinis. ff. de mza. que. l. i. si presens. et magis valet fama q vnus testis. vt est de osang. et affi. super eo. pot autem fama probari p duos testes. vt est e. ti. tam literis. **Contra probacoms. extra de sen. et re iud. causam.**

Alia est. is est expolitū. s. c. pr. q. ix. c. testes. s. C. Alia. extra de cohabita. cleri. et muliez. tua. s. ba sunt g. et male intelligit. is em

Soli testes. instrumentis. v. vult dice q non tm p instrumenta. sed etiam p testes potest probari libertas s. circa si. extra de test. v.

Etiam domesticis. fallit. C. de repu. sen. mens. ij. in fi. extra qu mri. accu. pos. videtur.

Sola. aliter ponitur. s. di. viij. si solus. s. C. Sola. id est sine ad / sectione cause. s. la g a teste inquirenda est. vt est. e. cu causaz. si

Attestacoe. cau. tn no fuerit quesita et testis de ea causa nil dixe rit non iteo minus valet testimoniu. q. dixit omnia q nouit licet non causam oim. ar. ad is. ff. de noui op. nu. de pupillo. s. qui opus. ar. est. de sen. et re iud. sicut. ciarie. id est iudici. nota q. sufficit q iudici sit

Eos testes. iudic. pbatu. vt extra de Rep. inter. s. e. sepe.

meditatem sermonem afferat. an ad ea q interrogant ex tpe verissima respondeat. **Itē. C. Sepe sine publicis** monumentis cuiuscumque rei veritas deprehenditur alias nunc testium alias dignitas et auctas alias veluti ofentiens fama confirmat rei de qua queritur fide. non adunam ergo probationis specie omnicones sua iudex alligare debet. sed ex sententia animi sui extimare quid aut credat aut paruz si bi pbatu opmetur. **Itē. Alia est au-** thoritas presentiu testiu alia testimonioru q recitari solet. **Itē. lex cod.** libro. iij. titulo de testib. **Soli te-** stes ad probacoe ingenuitatis non sufficiunt nisi instrumentis et argumetis adiuuetur. **Itē. Etia iure ciui-** li domesticis testimonij fides improbat. **Itē. Sola attestacoe plata** nec alijs legitimis ammiculis causa approbata nullius esse momenti certu est. **Itē. eos testes ad veritatez** adiuuandam adhiberi oportet qui omni gratie et potentatui fide reli- gioni iudicarie debitam possunt propone. **Itē. Patres et liberi iudicē** adusus se nec volentes ad testimoniu admittendi sunt. **Itē. Qui icedit sue** intercoi ppas dz afferre pbationes no petere adusarium cogi ad exhibicoe eoru p q sibi negocium fiat. **Itē. Serui neq p dno neq adu-** sus dnm sed p facto suo interroga- ri possunt. **Itē. Iurifuradi religi-** one testes p usq phibeant testimo- niu cohercetur et honestiorib pot-

Parentes. volentes. extra. s. iij. q. v. c. i. sed h vocantur parentes ascendentes et descendentes non collaterales. p vt sumitur. ff. de in ius vo. l. iij. s. i. **Adversariu. actor no pot petere vt reus sibi exhibe-** **Qui inter. at instra sua. vt. vi. q. vlti. c. vi. extra de probac. c. i.** reus sit eis versus. vt est de fide. instrum. attingit. **Item cum instrumē-** ta sint omnia. C. de eden. l. procurator.

Serui. nisi in cau ut. xij. q. ij. s. in pnos.

Sz pro fco suo qn p eu di aliquib omodatu vel de / positu ut. C. de q stio. interrogat. ff. de edic. edic. qro r sic patet q viles psona recu piunt vbi d ipso rum factu agitur sic est de elec. p in quificone est de se. r re iud. cu. j. et a.

Iurifurandi. sic. iij. q. ix. hortal mur. n remittatur apte ut est de testib. tuis.

Vnius. xi. q. i. qcuq. of h illd non tenet h fallit h est de testi. co. p uenit. **Itē. vni ex** ditur ut. C. de falsi quis decurio. ff. de tote ple. tho / pomp. q ghaliter creditur vni quo ad pspicoe h bi cu vnus no iusti ficat nec cotinat ut. j. xxiii. q. ij. admonere

Omnibus. in re propria ar. of. C. de fidei omis. l. ul. h ibi impro pe ponitur testis **Liberi. si socij** sed fallit. s. lxxix. di. si qd ppa. **Itē. fallit in crimine lo-** se maiestatis. xv. q. iij. nemini

Sed fides ip est causa

Senturis de hoc notatu quib iudici vel testu da bu sit. xi. q. iij. no licet videbatur q veraz pars de bz pndere testibus

q. p vtiqz testantur. xij. q. v. non sane. h secus est vt dicit. g.

Si quis. producat. testem inductu p me teneor recipere of me vt hic similiter illum qui fuit iudex pro me teneor recipere of me. vt. iij. q. viij. cuius in agendo. **Itē allegacoz vel rōnem pro me inductu recipia** cotra me. s. xix. di. si romanorū. similiter instrumētū. vt extra de consi. cu olim. **Itē iuramētū vt. C. de re. cre. ghaliter. ar. of ista. ij. q. viij. si** heticus. xxxvij. di. si quid veri. sol. illa fuit specialia fauore fidei.

Eoru arguere. h is non potest fieri nisi p alios testes. ergo. vltis at testacombz possunt induci alij testes qd est extra de fraternita. tis. consuevit rōtori q directe non pnt induci testes of testes h mdi- recte vel pbando corrupcoz vt est. e. series. est de probac. licet. ul. pro bando testes aut psonas fuisse in alio loco tunc tps. vt extra. e. ex tes noze. h of h est causa quare non admittuntur testes post publicacoe nem q. timetur subornaco sed subornari pnt licet testes indirecte inducat. **Itē si testes adusarij volūt probari de alio tpe g ego induca te stes ad** probandu de eode tpe. Iniquū enim esset q aliqd pmittētur impugna ti et non pmittētur defendēti. vt. ff. de reg. iur. non debet. cu dicta me oru testiu possunt confirmare vt dixi. s. iij. q. iij. de inducis. ad is potes.

dic q' speciale est in ca mrimoni q' inducatur testes q'cumqz etiam post sententia q' ibi no trahit iura in rem iudicata vt ex de sen. et re iur. di. lator. et. c. colangnei. vel iteo fuit mulier admiffa in illa decretali ex tenore. q' ignoauit de quo die testes vellēt testificari sed si quis scit de quo die velit quis pbare et ante publicacōne non ptestatur q' illo die non fuerat in loco tali post publicacōne eum non admittes rem et qd h d' q' p' obici in dicta. verū est ostēdēdo eos ēē o'rios sic bi. Itē instrumētū induci p' post publicacōnem ue ex de fi. instru. cū dilectus. Si q'ria q're viso instrumētū induci p'nt testes vt. C. de o'ra ben. stipul. optima. et nō visis at testacōibz. h. n. i. deo q' si vii vult iprobare instrumētū p' testes siqu' p'nt p' testes hōem facē instrumentū o' qd non ē in testi. bus. i. e. g. creto q' publicatis atte. stacōibz sup no uo articulo sicut dicit. e. possunt in duci testes licz le. giste dicat o'riū 7 h nō solū in cā mrimoni h etiam in alia cā ut ex de fi. instru. cū iohā nes. 7 ex de testi. ex tenore. 7. c. ve mens. ij. in cā p' pellacōnis inducū tur testes sup no uis articulis pen. tōibz ex veteribz ex. e. fraternitatis legiste fm opinio nē io. inducunt su p nouis et sup ve teribz articul. C. de ap. eos. h.

Immedias. vel etiā infamiaz poltea o' tractā ut ex de testi. co. p. terca. h. s. di. xix. si romāorū. ex de accus. nulli.

De quarta. hic que ritur an aliquis simul p'nt esse testis et accusator et dicendum q' non vt. h. e. c. i. et. ij. q. i. multi. nec em simul fūgi dz q's pluribz officijs vt xvi. q. i. p'biteros. et. lxxxix. di. singula. i. mrimonio est speciale vt itē sit accusator et testis vt no. xxxv. q. vi. c. i. tū imprope dicitur in ma trimonio accusacō. nam mixta dr inter ciuile et criminalē ut ex de p. cura. tue. In denūtiacōne aut itē ē denūciator 7 testis ut ex de testi. in omi negotō. et ex de simo. licet. h. ex quo semel q's apparuit inter accusatores amō non p'nt esse testis ut ex de accusa. cū. p. māconella. Sillus. accusator. n. in cā mrimoni. ut. xxxv. q. vi. c. ij.

Quatuor. ex de. v. sig. forus. dē. h. bic q' qtuor sūt p'one id ē quatuor g'na p'onarū vel dic q' appellat ibi tres testes id ē tria gene ra p'bacōnū scz instrumētū. testiu et fame. h. obicitur de crimine no torio ex de elec. venerabile. s. nos igitur. et vbi quis cōstitetur aliqd et vbi iudex ex officio pcedit. in hys em nō est accusator: h loqitur h cū orbimario iure pceditur scilicet in forma iudicij.

Equitate. C. de iud. placuit. xlv. di. omnis. Ad minuēdā. non tū ut falso imbecat ius aliqd. h nūq' tenetur aba uerlaro dicere iura q' p ipso faciūt. non. tū in corpali bello licitū est decipe hostē vt. xxi. q. ij. vālem. et. xxiij. q. ij. commus.

De quarta hō

Questione fabianus papa constituit dicens. Accusator testis vel iudex aliquis h mul esse non potest.

Nullus vnquā psumat accusator siml ēē 7 iudex et testis quonia am in omni iudicō quatuor psonas semp necē est esse id est iudices ele ctos et accusatores o'gruos defen sores idoneos atz testes legitimos Iudices aut debēt vti equitate. te stes veritate. accusatores intēfione ad aplificādā causā. Defensores extenuacōne ad minuēdā causam.

Itē damas pp. Quilibz i cau sa duas psonas g'erere nō valet.

Nullus introducatur psonaliter ad causam. hz accusatores et accusati eā audiātur rōne. iuxta quod ordo exigīt. Accusatores ve ro et iudices nō idē sint hz p se accu satores p se iudices p se testes p se accusati vnusquisqz i suo ordie. Itē Inscriptō semp fiat vt talionez calūniator recipiat qz an inscripti onē nemo debet iudicari vel dānari cū et leges seculi hēc eadē retineant vt codice libro. ix. de accusacōibus et inscriptōibz et eodē libro. ix. de adulterijs et. ti. de abigeis. Ali quādo etiā accusacō sine inscriptio ne fieri p'nt. Codi. libro. ix. de adul te. et de abigeis. Ea enim q' p offi ciales p'hibito nūciātur etiā citra so lēma accusacōnū posse p'pēdi icog nitū nō est Itē. Si marit' iure

Nullus psonaliter. id est cū acceptione p'one vt. ij. q. ix. c. vlti. qz honor hui' non debet obesse aliq. ut. C. de dig. l. ij. xi. q. ij. si quis vero. C. de sta. et p'mag. l. iij. iudex tū mag' dignū p'nt honorā ē vt. ij. q. vij. q'ritur. et. q. vij. q'squis nō tū setebit cū iudice cū agitur causa vt. C. de offi. ciuili. iudicū. l. i. nichil valet qd actū ē. ij. q. i. i. Inscriptō. et si nō fuerit facta. p'mis ibi. qd si forte h solēme. h an obligabit se accusans ad talio nem ar. q' sic. ex d' accusa. sup hys. C. d' h. instru. l. ij. ar. dē. C. d' abuo. caē. diūb. iud. l. i. dico q' sic. l. 3. qdā legiste sec' dicāt

Semp fiat. n. i casibz notatis. ij. q. vlti. in summa. Et codic. istō ut respicit vba se quentia. Aliquāto. p officiales. h ex' non valz qz ibi nō fit accusacō. lo q' em in notorio cri mie ista lex q' so/ lū officiati denūci ant. si em dūciat officialis aliud cri mē n' crebit. n. pbz legitime ut. C. de accusa. l. ea q. C. de cur. curiosi. l. xij.

Si marit' .lx. dies. a tpe diuor. en cōputātos ut. ff. d' adul. l. is cu ius ope. s. penul. h nū' exne p'nt euz accusare post hōs dies etiā. dū tamē cā nō excesserit qn quēmū. ff. e. ti. ma riti. h ad thori se pacōne etiā post septēmiū p'nt. xxx. ij. q. ij. admonere consistit autē ius mariti i h q' ex fu spicōne violenta facit vxorē ream et qd p'fert' alijs accusatoribz 7 q' non inscribit et q' non pūtur q'li ca lūniator. fm quof daz nisi euidēs sit calūnia. ut. C. d' a dulē. iur. māti. ff. e. is ciuili. Iure nouo tū vir tenetur inscribere ut i autē. ut li. ma. 7 auie. s. causas. coll. ix. et ex de pcur. tue. fm canones nō vidr q' fusti net penā talionis vt. xxxij. q. v. h p'mago. h h ē verū cum agitur ad thori sepacōne secus si agitur ad penā legalē ut ex de pcura. tue. Quā ex suspicōne. xxxij. q. i. alias. ij. c. ij. Abacti. id ē cū q's gregē abigit vel p'te gregis. Inscriptōibz. scz cū agitur cri minaliter. Obfuacone. scz cū agitur ciuilitē. Si quis. C. d' accusa. h q's se. Stacōnarios. id ē pedaneos iudices. Aut libellos. cū criminaliter. Querelas. cū ciuilitē. In alijs. male exēplificat mgt' vbi nō cogitur q's inscribere sed veros casus posui. s. ij. q. ij. s. notādum et. q. ul. in summa.

Ontra ritū ecclesiasticū cō traqz venerādas leges pducitur accusator de imperialibz edibus et cui imperari potest cum ad falsum testimonijz dicendum quis adhibet. fiunt suspecti iudices et lu pi custodes.

De quinta vero q'stione i delio carthaginēsi q'ro sic i uenitur diffinitum.

Non est a omunione suspendendus qui die statuta ad causam peruerā re non potuit.

Ontra ritū. leges. ex de offi. iud. deleg. cām. ij. ff. de iur. o. iudi. qui iurisdictionē. d' b'z. id ē de tomo cuiuslibet iudicis de h di. De impialibz. ex. xi. q. v. accusatores. Iudex tū hys tome. sticos cogit' recipe dē se vt. C. de assessor. h post. Questio. v. Quinta. de iure ter est citandus qlibet. vt. xxiiij. q. ij. d' illi cita. si tamen ad primā citacōne nō venerit deliquit. q' sprez uit mandatum iudicis et punitur. ff. si quis in ius. x. nō ie. l. ij. ff. si quis ius. di. non ob. l. vn. et prestabit sumptus litis die illo

Ontra ritū. leges. ex de offi. iud. deleg. cām. ij. ff. de iur. o. iudi. qui iurisdictionē. d' b'z. id ē de tomo cuiuslibet iudicis de h di. De impialibz. ex. xi. q. v. accusatores. Iudex tū hys tome. sticos cogit' recipe dē se vt. C. de assessor. h post. Questio. v. Quinta. de iure ter est citandus qlibet. vt. xxiiij. q. ij. d' illi cita. si tamen ad primā citacōne nō venerit deliquit. q' sprez uit mandatum iudicis et punitur. ff. si quis in ius. x. nō ie. l. ij. ff. si quis ius. di. non ob. l. vn. et prestabit sumptus litis die illo

Ontra ritū. leges. ex de offi. iud. deleg. cām. ij. ff. de iur. o. iudi. qui iurisdictionē. d' b'z. id ē de tomo cuiuslibet iudicis de h di. De impialibz. ex. xi. q. v. accusatores. Iudex tū hys tome. sticos cogit' recipe dē se vt. C. de assessor. h post. Questio. v. Quinta. de iure ter est citandus qlibet. vt. xxiiij. q. ij. d' illi cita. si tamen ad primā citacōne nō venerit deliquit. q' sprez uit mandatum iudicis et punitur. ff. si quis in ius. x. nō ie. l. ij. ff. si quis ius. di. non ob. l. vn. et prestabit sumptus litis die illo

facto vt. C. de sub. sandimus. et agitur h de inducijs citatorijs siue expectatorijs q dantur epis et eoz dantur pbris et dyacomibus vt xv. q. vij. si aut. et dictum e de hys. s. iij. q. iij. in suma

Quisquis casus. epus accusatus si infra tyus vnus mensis a tpe receptomis lraz non venit excocatur si allegat iustu impedimētu datur ei alius mensis h remanebit excocatur quousqz pbatit tu et si no venerit scdo mense obona bitur. si vero accu sator no venit die statuto excocican bus e h si iusta p bat absentiaz ab soluitur et post e modu aget. iste e casus fm. h. scdm eu exponitur post scdm mensem id e post pncipiū scdi mensis. Alius ca sus. aliquis vult accusare epm va bit ad pmatē. v. catur epus. eligi iudices epus. de m te vocatur ab eis vt sit tali die corā eis et si tunc no ve nerit suspendatur si autez miserit nū cum qui alleget iustam excusatio nem datur ei aliq mensis et si in fine scdi mensis no vene rit tūc excocatur et scdm h expone post scdm mensem id e post finez scdi mensis et sic non obstat. q. c. px. q. iij. c. si egrotans qz ibi datur terci us mensis ad con uincendam malici am ex de co. r. cō tuma. cū olim

Occurrit. sed pone qz iudex ita dixit si non vene ris die illa sis ex cocatus et illi nō venit quia non p̄t venire. nūquid e rit excocatus. vi detur qz non. nam r audietur h causa absentie et proba ta cā non absolu tur nec emz extat cōditio qz non di cetur non venisse ex quo casu nō ve nit vt. ff. de con. dīc. et demon. l. ij. nec p̄posuit iudex excocare ipm in omni casu sed in casu cōtūacie tm̄ ar. ad h. ff. de sol. si seruus. x. m. fi. et cū non fuit otūay penā cōtūma cie non patitur si non venit vt. ff. de re iud. otūacia io. sol. excocatur est h absolutur sine expēsis qz excocato tenet nisi duobz casibz vt ex de sen. ex. p. tuas. b. c. Mens. vel triū mēsiū vt. q. iij. c. i. Ex ea nota qz op̄tādū e sp̄ tyus a receptōe r. q. iij. c. ij. de lraz vt h. et. xvi. q. iij. placuit. ij. ex de a. pp. sup. eo. ij. i. fi. r. c. d. ex culac. tu. quinqz mta. nec cōputabitur. dies in quo recipit lras ut. ff. si quis cauē. l. i. obicitur. aut p̄mus mēsis fuit pemptoriū aut non. Altez. h. si non. qre excocatur de istud. xxij. q. iij. de illicita. si fuit. qre datur ei alius mensis postea Item qualiter fuit h missum pemptoriū prima vice de illud ex de bilac. c. dilecti si vis tenē casum. h. dic qz h ex causa fuit p̄mo missum pemptoriū vt ex d. restitui. in integ. tu ex lras. in h. et. ff. de iud. nonūqz. et sequens pemptoriū ba

Quisquis epoz accusatur ad primates p̄ntie ipsius eius cam deferat accusator. nec a omni one suspēdatur cui crimen intēditur nisi ad causam suā dicendaz ele ctōrū iudicium die statuta litteris euocat. minime occurrerit. hoc est infra spaciū mēis ex ea die qua eū litteras accepisse constiterit. Qd si aliqz veras necitatis causas pba uerit quibz occurrē nō potuisse ma nifestū sit sue cause dicēte intra al terū mēsem integzā hēat facultatē verūtāmē tamdiu post mensē sedz nō omūcet donec purgetur. Si au tē ad vniūsale cōcilium occurrē no luerit ut vel ibi cā ei9 termietur ipē in se dānatōis sentētiāz dixisse iudi cetur. Tpe sane quo non omūicat nec in sua ecclia vel parrochia omūi cet. accusator aut ei9 si nūqz diebz cāe dicēte defuerit subtrahens se a omūione non remoueat. Si vero ali qū defuerit subtrahēs se restituito i omūione epō remoueat. ita tū vt nec ipi adimāe facultas cāe pagende si se ad diem statutu nō noluisse h nō potuisse oc currere pbauent.

VI Sexta vero questio ex eodez capitulo terminatur i quo sequitur In ciuili et pro prio duntaxat negotio ad arguen dū admittit q ep̄i accusatōe culpa bilis inuenit Illud vero pla bilis inuenit cui vt cū agē ceperit in epō rū iudicio si fuerit accusatoris pso na dānabilis de cetero ad arguēdū non admittatur nisi pprias causas nō tū ecclasticas vel cōmiales asserē

tur ad vincēdā maliciā sic. v. q. iij. c. i. fm aliū casū non est p̄mus mensis pemptorius. fm h die q non p̄mit h scia excocationis sed spensionis vel alia. naz bene punitur quis in citatōne non pemptoria vt. v. q. ij. p̄senti. C. de iud. sandim. ff. si quis in ius v. nō ie. l. ij. Non edicet. in sacramētis. Dānatōis. cū lis e contestata vt dixi. ij. q. ix. decernim. vel legitur de scia excocatis.

voluerit. Itē ex ocilio carthagi nēsi. vij. Propriam causam agē valet cui accusare nō licet

Anibz quibz accusatio bene gatur in causis pprijs accusandi li cētia nō est negāda. Itē felix pp omibz ep̄is In accusatōne epoz. defiens ciuilem tm̄ expiri poterit

Accusatorz p̄sone in iudicō epoz culpabiles apparuerint ad arguēdū non admittantur. nisi pprias cās asserere non tū crimina les vel ecclasticas voluerit. Itēz adrianus papa De eodem

Qd si accusatorz persone in iudicio epozum tē. vt sup̄ in eisdem verbis

Cocet. ar. qz qui e suspensus in vna ecclia et in al tera. qz eū sit tm̄ vna ecclia non p̄t esse p̄m̄ intra et p̄m̄ ex eccliam vt. xxij. q. i. loqtur et. vij. q. i. si qz p̄z ff. ar. o. tra. l. vij. di. si qz de alteri9 i Accusator. id quare cogitur iste accusare de illa m regulam. C. vt ne mo inuit9 agē vel accusare opellat. Itē nonne accusa tor p̄mo est amo uēd9 vt. c. qz accu sa. n. pos. qz crimē. fōte h e special e i epō sicut aliud. q. p̄ox. q. c. iij. et h obiner eū ex ac cusatōne orta e in famia cōē ep̄m et iteo cogit accusa tor procedē vt. q. px. q. i. qdā r. q. ulti. epiphaniū. vel h inscriptū fu it et iteo cogebat p̄cedē vt ex d ac cusac. licet. in h. si aut nec accusator nec accusatus ves mit tūc neuter est p̄m̄ibus. ff. si qz in ius v. non ie. l. ij. q. v. Itē ba tes h qz si accula tor nō pbat iustā eam absētie amō non audietur de il lo crimie ex de aca cusac. licet. C. qui accusa. non p̄t. l. i. ij. itz fōte vbi h crimie agit etā ciuilitet. ff. d. iur. fisci. l. ij. q. senat9. Itē ubi accusatur iustim falsum vt ex d. fi. m̄str. acce pim9. Itē vbi ac cusat m̄m̄iōiū vt ex qz m̄m̄i. accu. pos. vel non. cū in tua Itē vbi p̄figi

Incipit causa quinta

Infamiam cuius dā ep̄i cartula accusatōis oc culte describit tā de accusator p̄ cedit i publicū ep̄us autem se mel litteris euocatus cause sue die statuta adesse non valens per p̄curatorē iudici se rep̄tauit. absqz si nodali audietia dānat demū iudicō p̄ appellatōz inouato d accusatoris

tur termin9 ad inducendos testes vt ex de p̄bac. licet. Item vbi p̄ figiē termin9 ad exceptōnes pponendas extra de excep. pastoralis. Itē vbi impetitur stat9 alicuius vt. C. de inge. ma. diffamari scō9 au tē in ciuilibz negocijs vbi p̄ triennū expectat. et. C. de iud. p̄perād Admittatur. vt. C. qui accusa. nō pos. si ea. et. l. qui crimen. Probauit. suū sacmētū sufficit i h casu. xxij. q. i. c. i. C. d. re bo cre. m. bone. c. di. optatū ex de p̄cur. ex insinuatōne. nō em̄ requiritur qz plene p̄betur causa absentie vt ex de sen. et re iud. cū bertolous. ar. qz ex de resti. in inte. ex lris. Questio. vi.

Sexta. Illud non admittatur. istud est exp̄positū. s. ij. q. r. c. si accusatoz. et. c. i. et. ij. dam dicūt qz in nullo crimie nō admittatur qz admittatur contra ep̄m Anibz excipiūtur excocati vt s. e. q. i. c. i. Item serui impuiz vt. ij. q. vij. q. tria. i. p̄n. r. minores. vt. C. de aucte p̄stā. l. clarū